

Dane finansowe > Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2014 > Dodatkowe informacje i objaśnienia

> 5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga przyjęcia pewnych założeń oraz dokonania szacunków i osądów, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym.

Założenia i szacunki są oparte na najlepszej wiedzy kierownictwa na temat bieżących i przyszłych zdarzeń oraz działań, jednak rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione, jeśli dotyczy to wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i przyszłym, jeśli zmiany dotyczą zarówno okresu bieżącego jak i przyszłego. Przyjęte istotne założenia przy dokonywaniu szacunków przedstawione zostały w odpowiednich notach do sprawozdania.

Przyjmując założenia, dokonując szacunków i osądów zarząd Spółki (Zarząd) może kierować się własnym doświadczeniem i wiedzą, a także opiniami, analizami i rekomendacjami niezależnych ekspertów.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, istotne znaczenie, mają profesjonalny osąd kierownictwa, szacunki i założenia stanowiące ich podstawę:

Świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Założenia aktuarialne i wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych opisana została w **nocie 29.4**.

Amortyzacja

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ich ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Aktualizacja szacunków w tym zakresie, która miała wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2014 dotyczyła przede wszystkim Jednostki Dominującej, w której nastąpiło zmniejszenie amortyzacji z tego tytułu o 23.472 tys. zł.

Podstawą do naliczania amortyzacji naturalnej składników majątku morskich i lądowych kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego są oceniane przez Grupę, weryfikowane i aktualizowane wielkości zasobów węglowodorów (wg tzw. kategorii 2P zasoby pewne oraz zasoby prawdopodobne) oraz prognozy wydobywania dla poszczególnych złóż ropy naftowej i gazu sporządzane na podstawie danych geologicznych, w oparciu o próbną eksploatację, późniejszy przebieg produkcji i harmonogram planowanych prac przyjętych w strategii długoterminowej.

W związku z transakcją nabycia w grudniu 2013 roku pakietu aktywów Heimdal na Norweskim Szelfie Kontynentalnym zwiększeniu uległy szacowane zasoby ropy naftowej i gazu, co ma wpływ na amortyzację naturalną aktywów wydobywczych Grupy począwszy od dnia 1 stycznia 2014 roku.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy doborze właściwych dla tych celów metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Założenia dotyczące wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych opisano w **nocie 7.23**.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Jednostki Dominującej weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości.

Informacje dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w **nocie 10.3**.

Utrata wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz pojedynczych składników rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych

Każdorazowo na dzień kończący okres sprawozdawczy, zgodnie z postanowieniami standardu MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, przeprowadza się analizę pod kątem przesłanek, które mogłyby wskazywać na ewentualną utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz pojedynczych składników aktywów. Przesłanki mogą pochodzić z zewnątrz i dotyczyć na przykład zmiennych rynkowych (w tym: zmiany cen, notowań kursów walut, notowań giełdowych, stóp procentowych, innych zmiennych związanych z bieżącymi trendami gospodarczymi), jak również wynikać z planów, działań i zdarzeń mających miejsce w Grupie, związanych na przykład z decyzjami o zmianie, zaniechaniu, ograniczaniu, czy rozwoju działalności, a także zmianie technologii, działaniach efektywnościowych i inwestycyjnych.

Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej składników aktywów lub ośrodków wypracowujących środki

pieniężne. Do istotnych założeń uwzględnianych przy szacunkach tej wartości należą takie zmienne jak: stopy dyskontowe, stopy wzrostu, wskaźniki cenowe.

Po przeprowadzeniu analiz przepływów pieniężnych dla poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne i wykonaniu stosownych testów na utratę wartości dla aktywów, które tego wymagały, Grupa dokonała niezbędnych korekt wartości aktywów i zaprezentowała ich efekt w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacje dotyczące składników rzeczowych aktywów trwałych, wartości firmy i pozostałych wartości niematerialnych znajdują się w notach 13 <<http://raportroczny.lotos.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia/13.-rzeczowe-aktywa-trwale>> , 14 <<http://raportroczny.lotos.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia/14.-wartosc-firmy>> i 15 <<http://raportroczny.lotos.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia/15.-pozostale-aktywa-niematerialne>> gdzie opisano założenia i wyniki testów na utratę wartości tych aktywów, przeprowadzonych przez Grupę w roku 2014 i w okresie porównywalnym.

Informacje na temat utraty wartości inwestycji Grupy we wspólnych przedsięwzięciach zawiera nota 16 <<http://raportroczny.lotos.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia/16.-wspolne-przedsiwziecia-wyceniane-metoda-praw-wlasnosci>> .

Rezerwa na koszty likwidacji instalacji segmentu wydobywczego i rekultywację terenu

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa dokonuje analizy kosztów niezbędnych do poniesienia w celu likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego oraz nakładów do poniesienia na przyszłą rekultywację terenu. W wyniku tych analiz Grupa koryguje wartość utworzonej w poprzednich latach rezerwy na rekultywację, urealnijając jej poziom do wysokości szacowanych przyszłych, niezbędnych do poniesienia kosztów. Na wzrost rezerwy z tego tytułu wpływ ma również szacunek zmiany wartości pieniądza w czasie. Zasady ujmowania tych rezerw przedstawiono w notcie 7.27.1, natomiast informacje na temat rezerw ujętych w niniejszym sprawozdaniu finansowym za rok 2014 znajdują się w notcie 30.1.

Rozpoznawanie przychodów z tytułu sprzedaży ropy naftowej i gazu ziemnego w ramach wspólnych działań w Norwegii

Zgodnie z zastosowaną przez Grupę polityką rachunkowości przychody ze sprzedaży węglowodorów wydobytych ze złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, w których Grupa posiada udziały są ujmowane zgodnie z tzw. metodą uprawnień (patrz nota 7.2), odpowiednio do wysokości udziału w produkcji danego złoża. Szacunek przychodów ze sprzedaży ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów danego okresu sprawozdawczego dokonywany jest na podstawie bieżących danych na temat produkcji z poszczególnych złóż w tym okresie. Różnice między wartością sprzedaży uzyskaną ze złóż Skirne, Vale oraz Atla a szacowanym na podstawie umownego udziału w produkcji z danego złoża przychodem Grupy są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w należnościach i zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług, które w roku 2014 wynosiły odpowiednio 5.730 tys. zł i 704 tys. zł.

Kontrola nad jednostką, w której dokonano inwestycji

Zgodnie z MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, jeżeli z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub gdy ma prawa do takich zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania na nie wpływu poprzez sprawowanie nad tą jednostką władzy. Grupa bierze pod uwagę wszystkie fakty i okoliczności, dokonując oceny, czy sprawuje kontrolę nad daną jednostką, w tym cel i model jednostki, przedmiot jej istotnej działalności i sposób podejmowania decyzji oraz znaczące prawa dające możliwość bieżącego decydowania (z wyłączeniem praw ochronnych) i faktyczną ich realizację, a także charakter swoich relacji z innymi podmiotami w stosunku do takiej jednostki. Grupa dokonuje ponownej oceny, czy sprawuje kontrolę nad jednostką, jeżeli fakty i okoliczności wskazują, że nastąpiła zmiana jednego lub więcej z trzech elementów kontroli: posiadania władzy, ekspozycji na zmienne zwroty lub praw do tych zwrotów lub możliwości wykorzystania władzy nad jednostką. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa sprawuje kontrolę nad wszystkimi jednostkami określonymi w niniejszym sprawozdaniu finansowym jako zależne (patrz nota 2 <<http://raportroczny.lotos.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia/2.-sklad-grupy-kapitalowej-oraz-jego-zmiany>>).

Współkontrola nad jednostką, bądź działalnością, w której dokonano inwestycji

Grupa sprawuje współkontrolę nad jednostką, jeśli wraz ze wszystkimi współinwestorami musi współdziałać w celu kierowania jej istotną działalnością, co oznacza tym samym, że żaden ze współinwestorów pojedynczo nie sprawuje nad nią kontroli i bez współdziałania z pozostałymi nie może nią kierować. Grupa dokonuje oceny, czy sprawuje współkontrolę nad tzw. ustaleniem umownym definiowanym wg MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” bądź jako wspólne przedsięwzięcie, bądź wspólną działalność biorąc pod uwagę, czy wszystkie strony takiego ustalenia je kontrolują, czy podlegają wspólnie ekspozycji na zmienne zwroty z realizowanej inwestycji lub posiadają prawa do takich zwrotów oraz są w stanie decydować i wpływać wspólnie na ich wysokość poprzez wspólne kierowanie. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa prowadzi wspólne działania w ramach inwestycji realizowanych w Norwegii, a także posiada wspólne przedsięwzięcia (patrz nota 2 <<http://raportroczny.lotos.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia/2.-sklad-grupy-kapitalowej-oraz-jego-zmiany>> oraz nota 16) <<http://raportroczny.lotos.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia/16.-wspolne-przedsiwziecia-wyceniane-metoda-praw-wlasnosci>> i biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności oraz fakty, sprawuje współkontrolę.